

No hi ha res impossible, Antonio

written by Jordi Badia Pujol | 20 d'agost de 2017

Benvolgut Antonio:

La setmana passada vaig veure el primer programa de *Res és impossible* i em vas deixar meravellat. Això que fas és simplement extraordinari, increïble. Ets un geni de la màgia.

Que TV3 hagi produït o ideat aquest programa s'ha de considerar un encert, ni que només sigui perquè atreu espectadors, cosa que ara necessitava com l'aire.

«En aquestes circumstàncies, que parlis el català que parles és, com la teva màgia, un prodigi»

Però jo, Antonio, et volia parlar de llengua. La teva vila, Badia del Vallès, sempre m'ha cridat l'atenció. Recordo haver llegit en una revista, de petit, que a prop de Sabadell s'havia construït una ciutat sencera i que, justament, l'havien batejada amb el meu cognom. Em semblava increïble. Ciutat Badia va ser un *invent* del franquisme per a atendre la demanda d'habitatge arran de la immigració espanyola dels anys seixanta i setanta. El resultat de tot plegat va ser un municipi minúscul (amb els anys, independent) que té la forma de la península Ibèrica, amb una densitat de població altíssima i on el castellà era la llengua pràcticament general (per bé que, [segons les enquestes](#), més del 90% de la població entén el català). En aquestes circumstàncies, que parlis el català que parles és, com la teva màgia, un prodigi. És cert que no t'acaben de sortir bé les esses sonores (especialment, en els enllaços de paraules), ni les eles dobles ni, sobretot, [les eles simples](#), però en el capítol de les vocals

neutres, les es i les os passes, la mà per la cara a molts fills de catalanoparlants. Per una altra banda, fas servir un lèxic correcte i adient, sense sucumbir a aquestes traduccions automàtiques que sentim tan sovint. Potser la part més feble del teu català és l'absència dels pronoms adverbials *en* i *hi*, tan identificadors. Ara, estic convençut que tot això ho podries corregir per mica que t'hi apliquessis.

«No et sembla estrany que, a TV3, un mag que sap parlar català i uns músics que saben parlar català tinguin una conversa sense dir ni un mot en aquesta llengua?»

És clar que es nota que el castellà és la llengua que vas mamar: hi parles amb una total desimboltura i naturalitat. Però sens dubte el català és la teva segona llengua i la pots emprar sense entrebancs. Per això, Antonio, hi ha una cosa que no entenc: en el programa que vaig veure l'altre dia em va xocar molt la barreja constant que feies de català i castellà. Em diràs que et surt espontàniament, que no pots evitar-ho. Però tu saps que això no acaba d'ésser ben cert. Entén-me, vull dir que, si t'ho proposessis, series capaç de fer aquests programes en català de cap a cap. Pensa-hi: no et sembla estrany que, a TV3, un mag que sap parlar català i uns músics que saben parlar català tinguin una conversa sense dir ni un mot en aquesta llengua (la llengua del mitjà, la llengua de la majoria dels espectadors)? I no cal que t'ho digui: en aquest primer programa, això no va passar tan sols en la conversa amb Love of Lesbian, sinó també amb molts dels afortunats a qui vas fer jocs de mans –ara els parlaves en català, ara en castellà, segons un criteri incert... (Fins i tot amb aquells italians que feien el turista a Berlín: per què en castellà a uns italians a Berlín? Per què no en català? O per què no en anglès, com hi parlaves a la resta de gent?)

Et demano que consideris la situació inversa, que pensis en gent que probablement se sentiria més còmoda, més desimbolta, més destra parlant en català. Uns quants noms, sense pensar-hi

gaire: Àngel Llàcer, Núria Roca, Rosa Maria Sardà, Àngels Barceló, Pau Durà, Ariadna Gil, Glòria Serra, Josep Maria Pou... Si no vaig errat, tots tenen el català per llengua materna. Probablement, la primera vegada que van treballar en castellà no s'hi acabaven de sentir completament còmodes i lliures. Però t'imagines què hauria passat si haguessin fet els seus programes, entrevistes, actuacions i a cada pas haguessin canviat de llengua? Doncs si t'ho imagines, no creus que els espectadors de TV3 ens mereixem la mateixa consideració que els de TVE, la Sexta, Telecinco o els de qualsevol teatre o cinema espanyols?

«La televisió de Catalunya ha de reforçar la llengua, l'estima a la llengua, la lleialtat lingüística. Té aquesta missió primigènia»

I ara enfoquem-ho a l'inrevés: t'imagines quin missatge hauries transmès al públic de TV3 si haguessis mantingut el català tota l'estona? Tothom hauria entès que a l'Antonio Díaz, nascut a Badia del Vallès, fill d'immigrants dels anys setanta, la llengua no li era cap entrebanc. Tothom hauria entès que el català també és una llengua de genis. I això hauria pogut servir d'exemple per a molts fills (o néts!) d'immigrants que no el parlen. Aquesta idea, Antonio, no és pas simbòlica i prou, no és cap bagatel·la. És clau per a la supervivència del català: l'hem de tractar com una llengua normal; altrament, és més que segur que camini (que continuï caminant) cap a l'extinció.

Tanmateix, no vull carregar-te pas una responsabilitat que no et correspon. De tot això que t'he dit, se n'ha de preocupar la televisió que et va contractar. TV3 va néixer sobretot per a normalitzar el català i no ho hauria de perdre de vista. La televisió de Catalunya ha de reforçar la llengua, l'estima a la llengua, la lleialtat lingüística. Té aquesta missió i, per tant, ha d'evitar qualsevol actitud –conscient o inconscient– que pugui degradar el prestigi o la consideració del català

com a vehicle d'expressió vàlida per a tot i per a tothom.

Per acabar, posats a esmenar, una referència al títol del programa. *Res és impossible?* Això, en català corrent i popular, s'ha dit sempre d'una altra manera: *No hi ha res impossible*. També en la genuïnitat de la llengua falla, massa sovint, la nostra televisió.

Gràcies per l'atenció, Antonio. I molta sort.